

Editoriaal – 'Up or out' in de krijgsmacht

De staatssecretaris van Defensie uitte zich onlangs over de invoering van een 'up or out-systeem' bij de krijgsmacht. Hij wees daarbij op het feit dat tweederde van het beroepspersoneel niet als militair de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Hij wees er daarnaast op dat een dergelijk systeem al in de VS en Engeland functioneert. Als het eerste ook klopt als het gaat om 'echte' beroeps, zou dat betekenen dat een 'up or out' niet nodig is of slechts theorie zou zijn. Dat het systeem elders functioneert is interessant. 'Up or out' is echter maar één onderdeel van personeelsbeleid. Dergelijk beleid is gebaseerd op nationale waarden, normen en regels. Wij zijn geen Amerikanen of Britten. Voorzichtigheid is dus gepast.

B. Klappe – Piloten, pillen en proportionaliteit

Op 17 april 2002 deed zich in Afghanistan een ernstig schietincident voor, waarbij vier Canadese militairen gedood werden en acht gewond raakten. Twee Amerikaanse F-16-vliegers zagen de met scherpe munitie oefenende Canadese infanteristen aan voor vijand. De auteur gaat eerst in op *friendly fire* incidenten in het algemeen en op de achtergrond van operatie Enduring Freedom. Hij richt zich vervolgens op de twee commissies van onderzoek en hun bevindingen. Beide commissies stelden vast dat er sprake was van het overtreden van de *Rules of Engagement* (ROE's). Er waren echter meer punten van zorg. De commissies gingen ook in op het gebruik van de *Go-* en *No Go-*pillen. Vervolgens gaat de auteur in op de juridische afhandeling. De commandant moet erop toezien dat zijn personeel de regels kent en weet toe te passen. Het gebruik van ROE's zal moeten worden beoefend. Zowel bij voor de hand liggende als bij niet zo voor de hand liggende scenario's.

A. Bar-Or en H. Shay – 'Military education of Israel's Junior Officers'

De auteurs gaan in op de wijzigingen die de opleiding van de jongere officieren in de *Israel Defense Forces* (IDF) in de laatste jaren onderging. Deze officieren vormen, na het afsluiten van hun dienstplicht als officier, de kern van het officierscorps bij de reserve-eenheden. Slechts een klein aantal van hen wordt beroepsofficier in de strijdkrachten. De auteurs gaan eerst in op de opleiding na de oprichting van de IDF in 1948. De strijdkrachten hadden in die jaren een bijzondere rol. In de jaren daarna ontstond een discussie over de vraag of de officieren al dan niet een soort professionele elite moesten worden. Zij gaan vervolgens in op de veranderingen. Het systeem van opleiden en trainen is in beweging. De veranderingen zijn erop gericht de kwaliteit te verbeteren. Dit alles staat los van de ontwikkeling die de IDF tegelijkertijd doormaken: de omvorming tot een vrijwilligersleger. De opleiding van de jonge officieren gaat van een pelotonscommandant die een soort 'generaal' is, naar die van een professionele pelotonscommandant.

W. Ploos van Amstel, M. Berger e.a. – 'Radio Frequency Identification' (RFID)

Een sterkere gerichtheid op expeditionair optreden vraagt ook om andere logistieke uitgangspunten: snelheid, transparantie en flexibiliteit. *Radio Frequency Identification* (RFID) is een belangrijk instrument om de gewenste *total asset visibility* te bereiken. De auteurs beschrijven eerst wat RFID inhoudt en wat het voor de krijgsmacht kan betekenen. Vervolgens gaan zij in op de voor- en nadelen. RFID wordt op dit moment vooral gebruikt om identificatieprocessen te vereenvoudigen. Als de RFID-informatie wordt benut om nieuwe besturingsmechanismen en vormen van samenwerking in de logistieke ketens mogelijk te maken, kan van echte innovatie sprake zijn. De auteurs geven aan dat op dit moment nog geen antwoord mogelijk is op de vraag of de kosten en investeringen zullen opwegen tegen de baten.

F.H. Baudet – 'Im Osten nichts Neues'. De CVSE in Nederlandse ogen

Op 30 juli 1975 verzamelden staatshoofden en regeringsleiders zich in Helsinki voor de Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE). Op 1 augustus werd de slotakte van Helsinki getekend. Het resultaat van twee jaar onderhandelen tussen de landen van de NAVO, het Warschaupact en de neutrale en niet-gebonden landen in Europa. De auteur richt zich op de veiligheidsdimensie van de CVSE in Nederlandse ogen. Hij licht de slotakte toe. Vervolgens gaat hij in op de voorgeschiedenis en de Nederlandse strategie en acties bij de stroperige onderhandelingen. De menselijke dimensie van het CVSE-proces leverde een essentiële bijdrage aan de val van het communisme. De auteur concludeert dat de militaire dimensie van de CVSE daadwerkelijk een bijdrage leverde aan de veiligheid van Europa.

L. Polman – Rituelen

Er is voortdurend sprake van bittere verwijten aan het adres van de VN. Critici bewijzen daarmee echter dat ze geen sikkepit van de VN en haar functioneren snappen. Zestig jaar geleden werd de VN opgericht. De VS en de toenmalige USSR wilden alleen lid worden als ze een vetorecht op besluiten van de VN kregen. Dat gebeurde en daarmee werd het lot van de VN bezegeld. Besluiten zijn geen echte besluiten. Resoluties zijn nooit bindend. Tijdens de Koude Oorlog was dat alles geen probleem; iedereen was vóór of tegen de Amerikanen of de Russen. Nu is het te laat: VN-regels mogen volgens de VN-regels niet worden gewijzigd. Deelname aan vredesmissies is een recht, geen plicht. Zelfs niet voor het gastland. Wie leveren het kanonnenvoer? Inderdaad, arme lidstaten. De enige Nederlandse blauwhelm op dit moment bevindt zich in Burundi.

E.J. Oliemans – Top- of topsalarissen?

Er gebeurt van alles. Er moet langer gewerkt worden en we gaan minder verdienen. Dat laatste niet alleen omdat salarisverhogingen uitblijven, maar vooral door het afbouwen van de ziektekosten- en pensioenregelingen. Een 'up or out-systeem' doet zekerheid afnemen. Mijn zoon gaat niet werken bij de krijgsmacht. Hij gaat voor een toppositie. Maar dan wel met de verantwoordelijkheden, risico's en het salaris dat daarbij hoort. Dat laatste biedt Defensie niet en voordelen worden afgebouwd. Een oplossing zou zijn als we staven echt kleiner maken en de 'winst' daarvan gebruiken om de salarissen van hogere burger- en militaire ambtenaren substantieel te verhogen.